

Guia docent de l'assignatura "Gestió pública"

2011/2012

Codi: 101111

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OB	3	1

Contacte

Nom : Francesc Xavier Ballart Hernández

Email : Xavier.Ballart@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Administració i Polítiques Públiques

Objectius i contextualització

1. Presentar els principals debats actuals en el món de la gestió pública (teories)
2. Analitzar les principals reformes en la gestió interna (gestió per objectius, control de gestió, qualitat)
3. Analitzar les principals reformes en la gestió externa (creació d'agències, recurs al tercer sector, externalització, privatització)
4. Analitzar les principals reformes que tenen components interns i externs (gestió de xarxes, deliberació, transparència)

Competències i resultats d'aprenentatge

1323:E01 - Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.

1323:E01.10 - Exposar i descriure de manera adequada els principals corrents teòrics de l'anàlisi de les polítiques públiques: el cicle de la política; xarxes i actors; enfocaments institucionals; teoria de l'elecció racional.

1323:E01.11 - Utilitzar apropiadament les aportacions de Lindblom, Wildavsky, Marsh i Rhodes, Lowi.

1323:E01.12 - Distingir les fases de la política pública: formulació, decisió, implementació i avaluació.

1323:E01.13 - Analitzar críticament el procés de configuració de l'agenda pública.

1323:E02 - Aplicar les principals teories de la disciplina i els seus diferents camps a problemes pràctics i professionals reals.

1323:E02.01 - Plantejar i exposar un estudi de cas d'una política pública concreta.

1323:E02.02 - Valorar críticament alguna de les polítiques públiques dutes a terme per una autoritat en l'estat de les autonomies.

1323:E21 - Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.

1323:E21.00 - Descriure i entendre el funcionament de les administracions públiques a escala estatal, subestatal i supraestatal.

1323:E22 - Aplicar el coneixement de les administracions públiques, en els seus diferents nivells, a casos concrets de l'esfera pràctica i professional.

1323:E22.00 - Aplicar el coneixement de les administracions públiques, en els seus diferents nivells, a casos concrets de l'esfera pràctica i professional.

1323:E23 - Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.

1323:E23.00 - Demostrar que s'entenen les relacions intergovernamentals i identificar la posició de les administracions públiques en el sistema polític.

1323:E24 - Analitzar polítiques públiques, tant en el seu procés d'elaboració com d'implementació.

1323:E24.00 - Analitzar polítiques públiques, tant en el seu procés d'elaboració com d'implementació.

1323:E25 - Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.

1323:E25.00 - Utilitzar diferents eines per analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació de les polítiques públiques.

1323:T01 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1323:T01.00 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1323:T02 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1323:T02.00 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1323:T03 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1323:T03.00 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1323:T04 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1323:T04.00 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1323:T05 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1323:T05.00 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1323:T06 - Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.

1323:T06.00 - Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.

1323:T07 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1323:T07.00 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1323:T08 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1323:T08.00 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1323:T09 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1323:T09.00 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1323:T10 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1323:T10.00 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1323:T12 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1323:T12.00 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1323:T13 - Treballar autònomament.

1323:T13.00 - Treballar autònomament.

1323:T15 - Elaborar i planificar recerques o informes analítics.

1323:T15.00 - Elaborar i planificar recerques o informes analítics.

1323:T16 - Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.

1323:T16.00 - Dissenyar tècniques per a la recollida de dades, coordinar el tractament de la informació i aplicar rigorosament mètodes de verificació d'hipòtesis.

Continguts

PRIMER MÒDUL

T0. Introducció

- La lògica del programa de l'assignatura: matriu de temes, pràctiques i casos

T1. Gestió pública

- Diferència entre "administració" i "gestió"
- Un concepte instrumental de gestió pública: gestió pública interna i externa
- Valors de la gestió pública vs. Valors de la gestió privada

Referències bibliogràfiques

- Allison, G.T. "Public and private management: are they fundamentally alike in all unimportant respects?" J. M. Shafritz, A. Hyde, *Classic of Public Administration*, Chicago, Dorsey Press, 1987.
- Moore, M. *Gestión estratégica y creación de valor en el sector público*, Barcelona, Paidós, 1998

T2. La organització importa: el model burocràtic

- Presons, escoles, hospitals, aeroports
- Serveis públics que funcionen
- Característiques de la organització burocràtica

Referències bibliogràfiques

- J.Q. Wilson, *Bureaucracy, What government agencies do and why they do it*. New York, Basic Books, Harper Collins. 1989
- H. Mintzberg. *La estructuración de las organizaciones*, Barcelona, Ariel, 1979.

T3. Disfuncions del model burocràtic

- Principals problemes de la organització burocràtica
- Els valors burocràtics en el context actual
- Disfuncions entre polítiques i estructures burocràtiques

Referències bibliogràfiques

- H. Mintzberg. *La estructuración de las organizaciones*, Barcelona, Ariel, 1979.

T4. Canvi de paradigma: el model post-burocràtic

- El model de la "nova gestió pública"
- Els precedents privats: el model de l'excel·lència
- Els derivats públics: la reinvenió del govern

Referències bibliogràfiques

- C. Hood "A Public Management for All Seasons?" *Public Administration* 69: 3-19, 1991
- P. Dunleavy, C. Hood, "From Old Public Administration to New Public Management", *Public Money and Management*, 14 (3) 1994.
- M. Barzelay, *Breaking Through Bureaucracy*, University of California Press, 1992.
- T. Peters, *En búsqueda de la excelencia: lecciones de las empresas mejor gestionadas*, Barcelona, Plaza y Janés, 1984
- D. Osborne, T. Gaebler, *La reinvenición del gobierno*, Barcelona, Paidós, 1994.

Lectura mòdul 1

Cas mòdul 1: Canvi en una organització tradicional

SEGON MÒDUL

T5. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (I): visió estratègica i lideratge

- Liderar no es gestionar.
- Lideratge polític i lideratge administratiu
- Tipus de lideratge

Referències bibliogràfiques

- R. Heifetz, *Liderazgo sin respuestas fáciles*, Barcelona, Paidós, 1994
- A. Natera, *Los liderazgos en el mercado político y la gestión pública*, Madrid, Universidad Carlos III y BOE, 2005
- C. Pollitt, *The essential public manager*. Berkshire, Open University Press, 2003

T6. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (II): direcció per objectius

- Direcció "sense", "amb" i "per" objectius
- Orientació a resultats, planificació estratègica i direcció per objectius

- Nivells de planificació i control en els serveis públics: estructura, procés i resultat

Referències bibliogràfiques

- X. Ballart, L. Monterde, *Indicadors de rendiment en la gestió de la salut a Catalunya*, Barcelona, Escola Administració Pública de Catalunya, 2010

T7. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (III): estructures

- L'estructura i l'organigrama
- Adaptació de l'estructura a la finalitat i als plans estratègics
- Visions de les estructures

Referències bibliogràfiques

- Morgan, G. *Imágenes de la organización*, Rama, Madrid, 1990
- H. Mintzberg. *La estructuración de las organizaciones*, Barcelona, Ariel, 1979.

Lectura mòdul 2

Cas mòdul 2: La resistència al canvi quan canvia la finalitat

TERCER MÒDUL

T8. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (IV): el control de gestió

- Selecció i construcció d'indicadors
- Mesura de l'eficàcia, l'efectivitat i l'eficiència dels serveis
- Integració de la informació de planificació i control: el quadre de comandament

Referències bibliogràfiques:

- J. Más , E. Sulla, *Manual de Disseny de quadres de comandament*. Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1998.
- Varis autors, *Indicadores de gestión para las entidades públicas*, Asociación Española de Contabilidad y Administración de Empresas, 1999.
- R.S. Kaplan, D.P. Norton, *El cuadro de mando integral*, Barcelona, Gestión 2000, 2000.

T9. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (V): la qualitat

- El concepte de qualitat
- L'evolució en la gestió de la qualitat
- Els models EFQM - CAF

Referències bibliogràfiques

- J. López-Camps, A. Gadea, *Servir al ciudadano, gestión de la calidad en la administración pública*, IVAP-Gestión 2000, Gasteiz-Barcelona, 1995
- CAF, *El marco común de evaluación*, Ministerio de Administraciones Públicas, Madrid, 2003

T10. Canvis en la gestió interna de les organitzacions públiques (VI): la qualitat

- Les cartes de servei i les normes ISO
- Les enquestes i els grups de discussió d'usuaris d'un servei
- La satisfacció com a principal estimador del resultat final en els serveis públics

Referències bibliogràfiques

- J. López-Camps, A. Gadea, *Servir al ciudadano, gestión de la calidad en la administración pública*, IVAP-Gestión 2000, Gasteiz-Barcelona, 1995
- CAF, *El marco común de evaluación*, Ministerio de Administraciones Públicas, Madrid, 2003

Lectura mòdul 3

Cas mòdul 3: Indicadors per a un servei públic

QUART MÒDUL

T11. Canvi de paradigma: el model de competència orientat al mercat

- Teoria de l'agència i estructures d'incentius
- La decisió de privatitzar
- Contractes programa

Referències bibliogràfiques

- C. Perrow, *Complex organizations, a critical essay*, Random House, New York, 1986
- J.D. Donahue, *La decisión de privatizar*. Barcelona, Paidós, 1991
- G. López (dir.) *Los nuevos instrumentos de la Gestión Pública*. La Caixa, colección estudios económicos núm 31, edición electrónica disponible en Internet, Barcelona, 2003

T12. Canvis en la gestió externa de les organitzacions públiques (1): descentralització i externalització

- Creació d'agències públiques
- El recurs al tercer sector

- La competència regulada entre ens públics i privats autònoms
- La competència regulada entre empreses privades

Referències bibliogràfiques

- I. Ridley, D. Wilson, *The quango debate*. Oxford: Oxford University Press, 1995.
- P.V. Rosenau, *The competition paradigm*. NY, Rowman and Littlefield, 2003
- C. Ramió, M. Salvador y O.García, *Los determinantes y la gestión de la externalización en Cataluña*. Barcelona, Fundació Pi i Sunyer, 2007
- K. Walsh, *Public Services and Market Mechanisms: Competition, contracting and Public Management*. London, Macmillan, 1995

T13. Canvis en la gestió externa de les organitzacions públiques (III): obertura

- Corrupció
- Transparència,
- Confiança i comunicació externa

Referències bibliogràfiques

- C. Dahlström, V. Lapuente, J. Teorell, "The merit of meritocratization: politics, bureaucracy and the institutional deterrents of corruption", *Political Research Quarterly*, June 16, 2011
- Departament de Justícia, *Informe sobre el bon govern i la transparència administrativa*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2005
- OCDE, *La ética en el servicio público*. Madrid, MAP, 1997

T14. Canvis en la gestió interna i externa de les organitzacions públiques (I): més enllà de la jerarquia i el mercat, les xarxes

- Entorns intergovernamentals i gestió pública
- La col·laboració entre ens públics i entre ens públics i privats
- Gestió i eficàcia de les xarxes

Referències bibliogràfiques

- J. Kooiman, *Governing as governance*. London, Sage, 2003
- R. O'Leary y L.B. Bingham, *The collaborative public manager*. Washington DC: Georgetown University Press, 2009.
- R. Agranoff, M. McGuire, *Collaborative Public Management*. Washington, DC: Georgetown University Press, 2003.
- Q. Brugue, "Transversalidad, del concepto a la práctica, de las ideas a los resultados". Paper IGOP, 2010.

- Q, Brugué, R. Canal, P. Payá "¿Inteligencia administrativa para abordar problemas malditos?", Paper IGOP, 2011

T14. Canvis en la gestió interna i externa de les organitzacions públiques (II): control democràtic i deliberació

- Deliberació i gestió
- Participació plural
- Qualitat de les decisions

Referències bibliogràfiques

- A. Gutmann, D. Thompson, *Why deliberative democracy?* Princeton, Princeton University Press, 2004.
- Q. Brugué, "Informe sobre el procés de participació a les conques internes" Paper 2010.
- Q. Brugué, "Burocràcia, nova gestió pública i administració deliberativa", Paper, IGOP, 2008.

Lectura mòdul 4

Cas mòdul 4: externalització de la sanitat

CINQUÈ MÒDUL

Presentació de treballs en grups de 3 persones

Discussió d'experiències innovadores en la gestió pública

- Pla estratègic d'un ens públic
- Sistema indicadors d'un ens públic
- Índex de transparència municipal
- Cartes de servei en un municipi
- Aplicació de normes ISO en una administració
- Mesura de la satisfacció per part dels usuaris
- Efectes del canvi estructural
- Gestió d'un servei per una agència
- Gestió d'un servei social per una organització del tercer sector
- Gestió privada d'un servei públic (hospitals, centres esportius...)
- Regulació competitiva d'un servei privat
- Generació de coneixement sobre un problema per una xarxa

- Gestió sostenible d'un bé públic
- Deliberació entorn a la gestió d'un servei
- Creació d'un mecanisme de gestió interdepartamental

Metodologia

Activitats dirigides:

- Classes magistrals: exposicions per part del professor/a amb recolzament de TIC i debat en gran grup.
- Seminaris de discussió de lectures i de casos: Introducció de la sessió, presentació del text o cas, valoració i discussió.
- Presentació de treballs: presentacions en grup i ronda de valoracions

Activitats supervisades:

- Tutories de recolzament per a la realització dels treballs i de seguiment del curs

Activitats autònomes:

- Lectura de textos: exercici individual de lectura de textos
- Estudi: realització d'esquemes i resums
- Redacció de treballs: recensions de lectures, anàlisi d'una experiència innovadora en grup a partir d'una guia per a la seva realització

Avaluació: Exercici individual de proves escrites.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1.2	1323:E21.00 , 1323:E22.00 , 1323:E23.00 , 1323:T03.00 , 1323:T05.00 , 1323:T07.00 , 1323:T04.00 , 1323:T02.00
Tipus: Supervisades			
Tutoria	15	0.6	1323:E02.01 , 1323:E24.00 , 1323:T02.00 , 1323:T12.00 , 1323:T16.00 , 1323:T15.00 , 1323:T06.00 , 1323:E02.02
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos, estudi,	67.5	2.7	1323:E01.10 , 1323:E02.02 , 1323:E22.00 , 1323:T01.00 , 1323:T03.00 , 1323:T05.00 , 1323:T07.00 , 1323:T15.00 , 1323:T13.00 , 1323:T12.00 ,

treballs en grup	1323:T09.00 , 1323:T08.00 , 1323:T06.00 , 1323:T04.00 , 1323:T02.00 , 1323:E23.00 , 1323:E21.00 , 1323:E02.01
------------------	--

Avaluació

AVALUACIÓ

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitzarà a partir dels següents lliuraments per part de l'estudiant:

- Examen: 50% de la nota. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura.
- Controls de lectura: 30% de la nota (2 controls amb un valor del 15% de la nota cadascun d'ells).
- Treball de curs: 20% de la nota (treball en grup de tres persones sobre un dels temes que proposi el professor).

Consideracions importants:

- Per aprovar un control de lectura, cal haver assistit al debat corresponent.
- El fet de presentar-se a l'examen o haver-se presentat a dos controls de lectura, o a un control de lectura i el treball de curs, eximeix l'estudiant de la qualificació de "No Presentat".
- L'examen serà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.
- Les dates dels controls de lectura s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (veure Campus Virtual)
- Els estudiants que no haguessin superat l'examen tindran l'oportunitat d'acollir-se a les activitats de compensació, és a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.
- Els estudiants que, havent superat l'examen, no hagin assolit la nota mínima global per superar l'assignatura, tindran l'oportunitat de tornar a fer un examen sobre les lectures o a refer el treball (o els dos, si fos necessari) per tal d'apujar la nota de manera que en el còmput final els quedi l'assignatura aprovada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examens	50%	7.5	0.3	1323:E01.10 , 1323:E01.11 , 1323:E01.12 , 1323:E02.02 , 1323:E02.01 , 1323:E01.13 , 1323:E21.00 , 1323:E23.00 , 1323:E25.00 , 1323:T15.00 , 1323:T13.00 , 1323:T09.00 , 1323:T07.00 , 1323:T06.00 , 1323:T05.00 , 1323:T03.00 , 1323:E24.00 , 1323:E22.00
Seminaris de lectures	30 % de la nota	15	0.6	1323:E01.10 , 1323:E22.00 , 1323:T02.00 , 1323:T04.00 , 1323:T08.00 , 1323:T10.00 , 1323:T13.00 , 1323:T12.00 , 1323:T09.00 , 1323:T05.00 , 1323:T03.00
Treballs en grups de 3	20 %	15	0.6	1323:E01.10 , 1323:T16.00 , 1323:T15.00 , 1323:T12.00 , 1323:T10.00 , 1323:T09.00 , 1323:T08.00 , 1323:T05.00 , 1323:T04.00 , 1323:E22.00 , 1323:E23.00 , 1323:T01.00 , 1323:T03.00 , 1323:T02.00 , 1323:E21.00

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- Brugué, Q, i J. Subirats, *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid, MAP, 1996
- Heifetz, R. *Liderazgo sin respuestas fáciles*, Barcelona, Paidós, 1994
- Flynn, N. *Public Sector Management*. London: Prentice Hall, 1997
- Lane, J.E. *The Public Sector: concepts, models and approaches*, Sage, 1993
- Longo, M. i T. Ysa *Els escenaris de la Gestió Pública del segle XXI*. Barcelona: EAPC, 2007
- Mintzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*, Barcelona, Ariel, 1979.
- Moore, M. *Gestión estratégica y creación de valor en el sector público*, Barcelona, Paidós, 1998 ,
- O'Leary, R., D.M. Van Slyke, S.Kim (eds), *The future of public administration around the world*. Washington DC: Georgetown University Press, 2010
- Osborne, D. i T. Gaebler, *La reinventióndel gobierno*, Barcelona, Paidós, 1994
- Pollitt, C. i G. Bouckaert, *Public Management Reform. AComparative Analysis*. Oxford: Oxford University Press, 2004.
- Ramió, C. i X. Ballart, *Lecturas de Teoría de la Organización*, Madrid, MAP, 1993, 2 vols.